

KIESRAAD

GEVESTIGD IN HET GEBOUW VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN TE 'S-GRAVENHAGE - TEL (070) 624881
xxxx717911

postbus 20011 2500 EA

Aan
de Minister van Binnenlandse Zaken

Uw brief van
29 november 1983
nr.B83/U3125

Ons kenmerk
3683

's-Gravenhage, 2 januari 1984

Onderwerp
Adviesaanvraag wijziging
Kieswet betreffende kies-
recht niet-ingezetenen

De Kiesraad heeft het hem bij uw bovenvermelde brief om advies gezonden wetsontwerp tot wijziging van de Kieswet betreffende het kiesrecht voor niet-ingezetenen besproken in zijn vergadering van 20 december j.l. Het wetsontwerp en de daarbij gevoegde memorie van toelichting geven de Kiesraad aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Blijkens de memorie van toelichting is overwogen of bepaalde categorieën niet-ingezetenen van de verlening van kiesrecht voor de Tweede Kamerverkiezing zouden moeten worden uitgezonderd. Voorgesteld wordt van de buiten het Koninkrijk woonachtige Nederlanders geen enkele categorie uit te zonderen. De Kiesraad is het eens met de in § 4 van de memorie van toelichting gegeven motivering om niet een van de aldaar genoemde categorieën uit te zonderen. De conclusie aan het slot van die paragraaf is evenwel, naar het oordeel van de Kiesraad, niet geheel in overeenstemming met het daaraan voorafgaande. Beter ware te concluderen, dat van het uitzonderen van een of meer van de genoemde categorieën is afgezien, omdat dit niet zonder bezwaren zou zijn.

De Kiesraad merkt nog op, dat in de memorie van toelichting niet wordt ingegaan op de vraag of het wenselijk is, dat personen, die naast de Nederlandse een andere nationaliteit bezitten, van het kiesrecht worden uitgesloten. Overigens mag worden aangenomen, dat dit probleem goeddeels zal worden opgelost door de nieuwe Wet op het Nederlanderschap (wetsontwerp 16 947 (R 1181)), waarbij de mogelijkheid van het ontstaan van meervoudige nationaliteiten belangrijk wordt beperkt.

De Kiesraad is het ermee eens, dat het onjuist zou zijn het kiesrecht voor de verkiezing van de Tweede Kamer toe te kennen aan de op de Nederlandse Antillen woonachtige Nederlanders. De Raad vindt het evenwel onbevredigend, dat in het voorstel eveneens worden uitgesloten de uit Nederland afkomstige Nederlanders die tijdelijk op de Nederlandse Antillen woonachtig zijn. Hij vraagt zich af of op grond van de Nederlands-Antilliaanse wetgeving de rechtspositie van uit Nederland afkomstige Nederlanders woonachtig op de Nederlandse Antillen wel in alle opzichten gelijk is aan die van de aldaar woonachtige Antilliaanse Nederlanders. Zo dit niet het geval is, zou daarin wellicht een voldoende objectief aanknopingspunt kunnen worden gevonden om bij de verlening van kiesrecht voor de Tweede Kamer onderscheid te maken tussen de aldaar woonachtige autochtone Antillianen en de overige Nederlanders. De Kiesraad geeft u in overweging nader onderzoek ter zake te doen verrichten.

De Kiesraad stemt in met het voorstel te bepalen, dat de buiten Nederland woonachtige Nederlanders bij het indienen van het registratieverzoek, zo nodig door overlegging van bewijsstukken, aannemelijk moeten maken, dat zij aan de vereisten voor het kiesrecht - met name voor wat het Nederlanderschap betreft - voldoen (nieuw artikel D 2, derde lid).

Tenslotte wijst de Kiesraad erop, dat artikel B 1 van de Kieswet eveneens wijziging zal ondergaan bij het (nog niet aan de Raad voorgelegde) wetsontwerp, waarbij het kiesrecht voor de gemeenteraadsverkiezingen zal worden verleend aan niet-Nederlanders. Dit betekent, dat naar alle waarschijnlijkheid de redactie van een van beide wetsontwerpen zal moeten worden aangepast, zodra de behandeling door de Tweede Kamer van het andere wetsontwerp is afgerond.

De Kiesraad,

 , voorzitter

 , secretaris.